

El Soroll

De Les Fonts

Revista Trimestral Sant Joan les Fonts
núm. 14 - abril 1994. Exemplar gratuït

Director / Cap de Redacció:
J. Carles Gómez Cacho

Administració / Publicitat:
Nuri Gussinyer
Jordi Sucarrats

Redacció:
Josep M. Pérez
M. Clara Sánchez
Esther Santaló
Nuri Gussinyer
Alfonso López del Valle
Joan Guirado
Jordi Valverde
Anna Mir
Pere Juanola
Pep Nogué

Dip. legal: GI-966-90

Fotocomposició:
Imatge i Lletra, s.l.

Impressió:
Dalmau Carles, Pla. s.a.

Exemplar gratuït
Tiratge 1.200 exemplars

REVISTA PATROCINADA PER
L'AJUNTAMENT DE
SANT JOAN LES FONTS

Portada:
Imma Ras

La redacció no es fa responsable de les opinions expressades en els articles signats.

Nota de la Redacció:
Si algú no rep la revista puntualment al seu domicili, si us plau, poseu-vos en contacte amb nosaltres (Tel. 27 02 12).

ÍNDEX

Editorial	3
A cau d'orella	3
Sorolls d'un trimestre.....	4
Entitats	5
Col·laboracions i opinions	8
Ajuntament informa	10
Reportatge central	12
Art.....	14
Esport i lleure	16
Lletres.....	18
L'art de menjar	20
Salut	21
Calaix de Sastre	23

editorial

El problema de l'objectivitat o subjectivitat en els mitjans de comunicació no és un tema nou ni original. Des que existeixen aquests els poders, de qualsevol mena, han intentat controlar-los. Curiosament el grau d'independència, d'un mitjà, ve marcat per la seva autosuficiència econòmica. És per això que la majoria de mitjans de comunicació "municipals" sovint se'ls marca com dependents de l'administració de torn.

Portar endavant aquests mitjans comporta fer equilibris, perquè ningú no es molesti, cosa quasi impossible, ja que als crits de "qui paga mana" es respon amb altres de "llibertat d'expressió". Si, a més, tot això ho adobem amb un alt grau d'incomprensió mútua i de fixació d'idees, ens trobem en un punt en el qual realitzar unes tasques "periodístiques amateurs" comporta el distanciament amb persones, l'encasellar-te en una o altra ideologia, mirades de reüll, comentaris a esquenes, etc.

La nostra revista ha intentat sempre mantenir aquest equilibri, i amb la intenció de preservar aquesta independència, almenys, ideològica, varem fundar, ara fa més d'un any, una entitat amb el nom d'Associació Cultural El Soroll de les Fonts, amb els nostres estatuts i NIF.

Tot i que tenim experiències a prop nostre, com el Tallaferro a Besalú, on el grau d'independència de l'administració ha arribat també a l'econòmic, perquè cobren una mòdica quantitat per a cada revista. Això a Sant Joan podria arribar algun dia, "mai se sap". A més curiosament quan un producte es paga, aquest es revaloritza, o sigui que ho pensarem.

De moment gaudiu, gratuïtament, d'aquest número de la revista El Soroll de les Fonts. Entre notícies, contes, consells per a la salut (amb dietes, i temes candents com l'anorèxia, la bulímia i el colesterol), un interessant recull sobre bibliografia santjoanenca, opinions i informacions de persones i entitats, i una llarga llista de temes, que formen un producte que tot i que és gratuït és, molt valuós, fruit de les inquietuds de molta gent, cada vegada més i més plural.

Aprofito l'avinentsa per desitjar-vos unes bones festes del Roser. Fins a la propera, que serà per la nostra Festa Major.

La Redacció
J. Carles Gómez Cacho
Director

a cau d'orella

L'adolescència... Mare de Déu quins records!

Igual que si el temps volgués restar estàtic en la nostra memòria, però esdevingués dinàmic i s'escapés sense remei...

Encara recordem aquelles tardes de la nostra adolescència en què el jovent ens reuníem al pavelló per animar els nostres equips de bàsquet, els balls a l'antic cinema, els preparatius dels *hipershows* i la trobada amb els de la "NVA"... quina nostàlgia!

Ens aturem un moment i ens preguntem: que no hi ha bàsquet ara? Ja no hi ha conjunts per fer balls? On és la il·lusió per fer un *show*? I qualsevol altre festival? Perquè no hi ha res? O, és que això ja no es porta?... Ai! Potser és que ens hem anat fent grans... alguns s'han casat, altres són a punt de fer-ho... però... que no hi ha jovent a Sant Joan les Fonts?

Fa dies que intentem observar què fan els joves adolescents d'ara durant un dia festiu qualsevol: res! Uns són incondicionals de les màquines escu-rabutxaques, d'altres vegeten tranquil·lament a la plaça escalfant la pedra hores i hores, altres passen llargues estones al darrera de les escoles... Quina llàstima!

Llavors què passa? s'ha trencat això o s'ha fet malbé allò. Tot són crits i lamentacions. Volem que consti, però, que no donem la culpa a ningú. Tots en som responsables.

Pares, autoritats municipals i joves. Ens agradaria, ara que tenim l'oportunitat, dir un parell de coses: tenim un problema davant els nostres nasos, tots el veiem, tothom se n'adona, molts ho critiquen... però és que ningú no pot fer-hi res?

sorolls d'un trimestre

Amics, de nou amb vosaltres per fer-vos cinc cèntims del que ha estat notícia durant aquests dos mesos.

Sens dubte, aquest 1994 serà un any d'estira i arronsa. I és que som a les portes de les properes eleccions municipals, l'any vinent. Això és un factor important a tenir en compte a l'hora d'analitzar tot allò que succeeix a nivell municipal. Ben informats, benvinguts!

- L'Ajuntament de Sant Joan les Fonts fou el primer dels de la comarca de la Garrotxa en aprovar el pressupost que regirà el 1994. El batibull de xifres ha quedat consolidat en uns 416 milions, un 50% superior al de l'exercici anterior a causa de les inversions directes. Aquestes són la segona fase del polígon industrial de Begudà (amb 150 milions) i la rehabilitació del barri vell, inclosa en el Pla d'Obres i Serveis de 1995.

- La Junta de Sanejament de la Generalitat aprova la construcció de la depuradora de Sant Joan les Fonts amb un pressupost total de 287 milions de pesetes. Segons fonts de la mateixa Generalitat, les obres s'iniciaran durant el 1994.

- El regidor d'urbanisme, Pere Reixach, anuncia que el consistori vol urbanitzar el sector d'Aiguanegra. El projecte contempla la portada i distribució d'aigües al sector, l'adequació de la carretera que va fins a Aiguanegra des de la N-260, i la primera fase de la instal·lació de cables i tubs soterrats.

L'Ajuntament ha decidit dividir el projecte en diverses fases per no gravar els veïns amb unes contribucions especials massa altes. La resta dels diners els aportarà la Junta d'Aigües de la Generalitat i la Corporació Municipal.

- L'Ajuntament ultima els tràmits per comprar l'edifici de l'antiga cooperativa i poder, d'aquesta manera, ampliar les actuals dependències de l'Escola Municipal de Belles Arts. A més, l'edifici de la cooperativa servirà per ubicar l'arxiu històric municipal, que fins ara era en un local comercial en desús al carrer de Santa Magdalena.

- El 6 de febrer s'inaugura la seu de la secció local d'ERC a Sant Joan les Fonts als baixos del carrer Enric Granados núm. 6. A la inauguració, que va començar a la una del migdia, hi van assistir Àngel Colom (secretari general d'ERC) i Joan Puigercòs (diputat al Parlament de Catalunya). Un dels principals objectius de la secció santjoanenca d'ERC és presentar

una llista per a les properes municipals. En aquest local també hi ha una representació de les joventuts d'ERC (JERC) que presideix Jordi Juanola. El tresorer és Albert Sala i el secretari, Ricard Reixach.

- Es posen a concurs els serveis del casal d'estiu de Sant Joan les Fonts. Fins ara el grup la Maranya era qui gestionava les activitats estiuenques, sempre en horari de tarda. Aquest any, però, la voluntat de l'ajuntament és gestionar directament aquestes activitats, i deixar a la interpretació dels nous monitors el projecte pedagògic. Això sí, ampliant l'horari a matí i tarda. Aquesta decisió de l'Ajuntament ha provocat la indignació dels representants del grup la Maranya.

- S'inicien els treballs de reforestació i enjardinament dels voltants de l'església de l'antic monestir benedictí. L'Ajuntament pensa reforestar els espais que a finals de l'any passat es varen adequar a l'estructura de l'edifici i a les necessitats d'accés i aparcament al cementiri. Ara, es col·locaran molts arbres i arbusts distribuïts de manera que lliguin amb el conjunt arquitectònic.

- El dissabte dia 26 de febrer es presenta al Centre Cultural de Sant Joan les Fonts el disc compacte "Danses i entremesos de la Garrotxa", editat per l'Esbart Dansaire Marboleny de les Preses. El disc s'ha enregistrat gràcies a la col·laboració econòmica de diversos ajuntaments de la nostra comarca, del consell comarcal, de la Diputació de Girona i de la Generalitat de Catalunya. El compacte conté tretze danses típiques de la Garrotxa i la part musical ha anat a càrrec de la cobla oficial de la Generalitat de Catalunya, la Principal de la Bisbal.

- El comitè comarcal d'Unió Democràtica de Catalunya (UDC) de la Garrotxa anuncia que en les properes eleccions municipals, proposaran Xavier Sala i Ayats com a alcaldable en la llista de la coalició CiU. Actualment, Xavier Sala governa gràcies al pacte entre el Grup Independent i el PSC. Actualment els 5 regidors de l'oposició són de Convergència Democràtica de Catalunya. Alguns sectors de CDC proposen la reconversió de la llista, prescindint de la majoria dels actuals regidors als quals es responsabilitza de les desavinences entre els dos partits coaligats.

*Ma. Clara Sánchez - C. i Bonfill
Josep Ma. Pérez i Martra*

c/ Liberata Ferrarons, 37 - Tels. 29 12 52 - 69 04 60
17857 **SANT JOAN LES FONTS** (La Garrotxa)

Sant Antoni, 15
Tel. 29 07 42

SANT JOAN LES FONTS

entitats

“Tot està per fer i tot és possible”

Volem començar amb aquestes paraules de Miquel Martí i Pol perquè en certa manera resumeixen la nostra filosofia, la nostra evolució i per què no, el nostre futur. Ara que ens trobem a l'inici d'un altre any, que sens dubte continuarà arrencant els dies de l'almanac amb la mateixa velocitat de sempre, pensem que potser cal fer memòria i expressar els nous desitjos.

Com a grup continuem l'enfocament que en certa manera vam encetar el juny passat; d'una banda hi ha l'assaig de peces, cantar, i per l'altra l'organització d'actes relacionats amb la música. Repassant el nostre dietari, i perdonin que reculem per parlar de fets ja passats, hem comprovat que curiosament són dos “vint-i-sets” els dies més assenyalats, almenys al nostre entendre.

Diumenge, 27 de juny, a la tarda: el nostre centre cultural s'omplia de gent. A l'escenari, diverses actuacions se succeïen, uns poemes de Màrius Torres, unes cançons italianes, una coral que canta, les notes d'una guitarra... tot era especial. La gent semblà complaguda, i nosaltres, per tres vegades!

Després del parèntesi estiuenc, un reagrupament de nou posa de manifest noves inquietuds, noves ganes de preparar “cosetes”; se'ns proposa una ambientació, tot un repte! Cal crear un nou espai, però en el temps; un lloc que porti a tothom més enllà d'un dissabte al vespre (27 també, en aquest cas de fred novembre). Un cafè fumejant, uns dolços, i una música quieta, suau, evocadora d'uns anys viscuts o simplement enyorats. Un cafè-concert especial el d'aquell vespre al recuperat “Saló Iris”, un espai i un temps irrecuperable ja. “La Bohème”. Va ser la màgia d'uns moments, intensos, però. (Vostès que hi eren ja en poden donar fe!).

Per Nadal la nostra celebració ha estat amb cants i amb unes cançons nadalenques especials, foragitant velles tonades ja monòtones pel fet de repetir-se sense expressar cap nou sentiment de pau. Cançons com l'estimable “Pastorel·la de Nadal”, “Els àngels a la Glòria”, “La Rondalla dels Pastors”...

També en aquestes diades vam tenir l'oportunitat de ser presents a l'arribada dels Reis Mags, les poques peces que vam cantar van ser el nostre petit gra de sorra a la recepció que se'ls oferí. Hi ha qui no ens va sentir gaire bé, recordem que l'espai és ampli i que a vegades les orelles senten només allò que es vol; sorde-sa d'esperit en diem nosaltres.

El darrer compromís ha estat l'acompanyament d'una missa especial, una celebració d'una estima envejable, unes nocces d'or.

Aquest és, doncs, el nostre fer quotidià; volem aprofitar aquestes ratlles per mostrar un reconeixement afectuós i de gratitud a tota aquella gent que ha fet que això rutlli endavant. Voldríem agrair a tothom el recolzament que ens ha ofert des d'aquells que van voler pujar a l'escenari del poble el mes de juny, a l'Escola de Belles Arts per la seva col·laboració en l'ambientació del Saló Iris, i fins i tot als qui ens fan arribar el convit de cantar, que ens fan feliços sense saber-ho. Els agraïments però també hem de dirigir-los a persones en concret: persones que en alguna peça o altra ens han

acompanyat treient notes dels seus instruments, i també a una persona especial que col·labora fent que cantar sigui un aprenentatge agradable. Gràcies, doncs, a la Rosa pel seu suport.

Creiem que algú havia de recuperar de la memòria aquest nostre passat ja que ens sembla que poca gent l'ha sospesat amb unes bones “romanes”; i ara només ens resta convidar de nou a tothom que hi estigui interessat a venir-nos a veure qualsevol dissabte a partir de les 8 del vespre al Centre Cultural.

Ja ho veuen, a l'Agrupació Aiguaneix continuem fent allò que ens agrada; cantem i riem cosa que creiem imprescindible per continuar vivint amb bona melodia. Possiblement no hi ha res fet, però sabem que tot és possible!

Aiguaneix

Sant Joan les Fonts, febrer de 1994

APA, Col·legi Públic “Castanyer”

Seguint amb les activitats realitzades, des del darrer escrit, el 18 de desembre assistirem a la presentació del número 13 de la revista *El Soroll de les Fonts*, participant en un debat a l'emissora municipal sobre el tema “La influència de la TV, en el nen”, juntament amb Pilar Cañada, directora del col·legi, Adela García, psicòloga, i com a moderador Joan Carles Gómez, director de la revista.

Aquest mateix dia a la tarda, assistirem a la presentació del llibre “Sentits i pinzellades del nostre país” dels pintors locals Joan Granados, Josep Oliveras i Ventura Julià. L'acte tingué lloc a la biblioteca del Castell de Peralada.

El 22 del mateix mes, assistirem al col·legi per celebrar el Nadal amb els professors i alumnes, tot fent cagar el tió i cantant nadales. A la tarda vam tenir l'actuació d'en Pep i en Pitus al Centre socio-cultural.

El 24, després de la missa del gall, al monestir, servirem la xocolata juntament amb els Amics de Sant Joan.

El dia de Nadal a la tarda assistirem a l'escola municipal de Belles Arts, a l'entrega de premis del XVIIè concurs de nadales. Pel que fa al sorteig de la panera nadalenca, pro-viatge fi de curs dels alumnes de 8è, donem l'enhorabona a la persona guanyadora, i agraïm a Electrònica Joan i Ferrreteria Anna la seva col·laboració.

El 26, els nens de primer nivell de l'escola de dansa de la Garrotxa, ballaren al Pin de Girona les tradicionals danses i per primera vegada actuaren com a “El pomell de flors de Sant Joan les Fonts”.

Els dies 28, 29 i 30, el jurat, visitarem els pessebres concursants del XIè concurs de pessebres.

El 14 de gener, entregarem els premis al Centre socio-cultural essent els guanyadors:

– **Categoria A individual**

1r Joel Padrosa, Ivan Llongarriu, Miquel Agustí

2n Xevi Vila Coll

3r David Darné Aulines

– **Categoria B familiar**

1r Sergi i Albert Vila Serrat

entitats

2n Mireia i Lúdia Bartolí Casadevall
 3r Sònia i Íngrid Bassagañas Puigdemont
 – Premi Excel. Ajuntament

Alicia Esquerri i Grup la Illeta de la Canya

Els trofeus foren cedits per: Excel. Ajuntament de Sant Joan, Benestar Social d'Olot, Electromuntatges Revi, Mecàniques Agustí-Juvinyà, Banc Popular i Comercial Valeri.

El 15 de gener assistírem a la presentació local del llibre "Sentits i pinzellades del nostre país" a la sala d'exposicions de l'escola de Belles Arts, la presentació fou a càrrec del senyor Pere Masmitjà.

El dimarts 8 de febrer, la llevadora del municipi, M. Pilar Puigdemont Fageda, va fer una xerrada àudio-visual als alumnes de P-4 i P-5 sobre el desenvolupament del cos humà, embaràs, part, cures immediates del nadó, etc., per petició dels alumnes i professors.

El 10 celebràrem el Dijous Llarder, anant d'excursió als prats de Coran, i per passar-s'ho més bé vam fer un concurs de "La taula ben parada", essent el premi dels guanyadors un berenar a l'escola pels components de les taules guanyadores.

En quant al pati dels petits, s'estan portant a terme més millores gràcies a la col·laboració de l'Ajuntament, la brigada municipal, construccions Joan Sala i taller mecànic Josep M. Guix.

Estem mantenint contactes amb el grup la Maranya i l'educadora especialitzada del Consell Comarcal de la Garrotxa, Sra. Rosario Mantero, per tal d'organitzar activitats extraescolars de cara al proper curs.

Fins el proper Soroll.

Comissió de festes de Begudà

Un any més la comissió de festes de Begudà i Sant Cosme, vol sospesar les activitats que s'han dut a terme aquest passat any 1993.

Les activitats que vam organitzar, foren: l'arrossada popular, la festa major de Begudà, la festa de Sant Cosme, la festa de Santa Eulàlia i la nit de Nadal (amb el pessebre vivent i la xocolatada).

Cal destacar alguns d'aquests actes, com l'arrossada que fou molt concorreguda fins i tot; hi hagué més assistència del que preveiem inicialment; per tant hem de dir que fou un èxit. Un dels actes més rellevants de la Festa Major fou la 1a trobada d'acordionistes de la Garrotxa i el Ripollès, que tingué molt bona acollida i nombrosa assistència de públic; va ser un acte emotiu, també se'n va fer ressò la premsa.

Detall del pessebre vivent.

Aquest any, també l'"Hereu i la Pubilla" ballaren a la festa de Begudà i a la de Sant Cosme; aquest ball, a Sant Cosme, fou interpretat pel grup "Til·ler" que ens ensenyà també com es ballaven les sardanes curtes, i ens oferí un bon repertori de música i cançons populars i tradicionals. La festa de Santa Eulàlia fou molt llúida, amb molta participació, sobretot en el ball i berenar que vam organitzar.

Finalment hem de remarcar la iniciativa i participació de la gent del poble en l'organització i escenificació del pessebre vivent, que va gaudir d'un recorregut més ampli, on era remarcable tot el nucli antic de Begudà.

Des d'aquestes ratlles volem agrair una vegada més a tothom qui ha participat donant suport a totes aquestes activitats, en definitiva, a qui ha fet possible que aquestes festes poguessin tirar endavant.

A continuació us donem a conèixer el balanç dels comptes de l'any 1993 de la nostra Comissió:

Mes	entrades	despeses
Maig (arrossada).....	146.000	128.346
Juliol-agost (festa major).....	808.200	(300.000) 548.978
Setembre		
(St. Cosme i St. Damià).....	140.500	(75.000)203.627
Desembre (festa Sta. Eulàlia).....	133.800	(75.000)211.805
Desembre (nit de Nadal).....	51.00090.123
TOTALS.....	1.279.500	1.182.879
	-1.182.879	
		96.621

Queda un sou positiu de 96.621 pessetes.

Les quantitats que hi ha dins els parèntesi són la part de les entrades aportades per l'ajuntament (450.000 pessetes). Arrossada (145.599 pessetes). La resta són les aportacions de la gent, de les rifes, i del bar.

La Comissió de festes

El Didal

Carrer Francesc Caula, 1
SANT JOAN LES FONTS

Plaça Major, 8
 Telèfon 29 01 78
 17857 **SANT JOAN LES FONTS**
 (Girona)

entitats

Casal dels Avis

1993!

En acabar un any i començar-ne un altre cal mirar si ha estat un bon any, hem de sospesar-ne els pros i els contres! Nosaltres, la junta del casal d'avis solem, millor dit fem, aquesta feina. Però mai, si no vaig errat, no l'hem publicat al Soroll. Bé, per vosaltres aquí va. Si ens el mirem des de la greu crisi que assola el món, puc dir que ha estat restringit, però positiu.

Hem pogut fer els viatges d'un dia, més o menys cada mes. Les més magres han estat les vacances d'INSERSO, aquí sí que ens han partit per la meitat. Caram quina retallada. Crec que en un lloc o altre ja he fet aquest comentari, i deia allò de: AGUT, AGUT. En fi aquest any solament una, quan dic aquest any vull dir del novembre de 1993 al maig del 1994, en l'anomenada temporada baixa. Ara, a la primavera, en sortir a la llum aquest número del Soroll, segurament haurem aprofitat quelcom més.

No cal parlar del futur, parlaré del passat, serà més exacte.

Començaré per les activitats: Gimnàstica igual o millor que fa una pila d'anys. Natació igual que l'altre any però millorat. Confecció i desfilades de vestits de paper, molt bones. Vestits nous, les desfilades de sempre i una de més a més a la fira internacional del nostre poble. A la fira d'Ydes. A la novena desfilada de vestits de paper de les comarques gironines. Amb aquestes desfilades, sense pecar de fatxenda, puc dir que com el màgic Andreu, podem, els del Casal d'avis, i sobretot el nostre taller, penjar-nos una grossa medalla.

Encara amb activitats, cal afegir un curull de treballs de flors, joies de fantasia, treballs de ganxet, fabricació en "serio", no en sèrie, de ninots, com gats o gossos, ossets, galls i unes quantes figures més que en aquest moment no recordo (ja sabeu que els avis perdem una mica la memòria).

El que sí cal remarcar, i el Casal dels avis de Sant Joan podem apuntar-nos una medalla, són les desfilades de vestits de paper. Tot i ser un casal municipal, aquells qui jo anomeno els germans pobres de la família dels casals, a tots els llocs on ens hem presentat, i són molts, podem dir, sense falsa modèstia, que sempre hem quedat bé.

Aquest elogi i no hi poso més pa que formatge, va dirigit a totes les persones que formen el nostre taller.

Deixem les activitats que ja hem anomenat i passem a les de caire festiu. Ja sabeu, que els avis de Sant Joan fan una festa, procurem fer-la agradable per a tot-hom. Dues són les més remarcables, l'aniversari, i la Gran festa de la gent gran. Procurem que els pressupostos no sobrepassin les nostres possibilitats. Encara som d'aquella gent de la "Verge del Puny", ja sabeu els qui poc o molt som culpables del sobrenom de garrepes, amb el qual, bé o malament, encara avui dia ens classifiquen.

Segurament que la majoria dels qui llegiu el Soroll, ja sabeu què són les nostres festes. L'aniversari procurem fer-lo el més a prop possible d'aquell llunyà vuit d'agost en què nasqué La Llar.

Un sol dia, però ben aprofitat. Una diada de germanor.

La Gran festa de la gent gran, ja són figures d'un altre paner. Aquí procurem fer-la llúida al màxim. Ja sabeu: tres dies d'actes festius, som pobres però alegrets. Vinga aquí; campionat de butifarra, missa amb orquestra, sardanes matí i tarda, ball diumenge i dilluns, cantada per coral o similar, desfilada de vestits de paper de quatre, cinc o sis casals, segons l'estat d'ànim de la nostra caixa. Per aquesta festa nosaltres els avis posem l'olla grossa dintre la petita. Aquest any ha anat així, el proper ja en parlarem.

L'any que hem acabat fa uns dies, no ha pas estat bo del tot, però dolent, dolent, tampoc.

Hem pogut canviar les ja gastades i incòmodes cadires per unes de noves, aquest fet ha estat possible amb el pressupost de l'ajuntament, el qual, nosaltres subministrem i procurem arraconar pesseta a pesseta, i la gran col·laboració de la Caixa de Girona.

Amb aquestes cadires metàl·liques i tapissades amb "escai" la gran netedat que sempre hi ha, sembla veritablement (com deïem en la nostra joventut) una casa de senyors.

Bé, amics, plego, ja que, en la manca d'espai d'aquesta revista, possiblement no tindriem lloc per fer el nostre resum de l'any 1993. Això sí, espero que ens retrobem en el primer número del proper 1995.

*Per la Junta del Casal
Joan Gutsens i Prats
Març de 1994*

**AIGUA
GAS
CALEFACCIÓ**

**Ptge. de Barcelona, 11 - Tel. 29 01 83
17857 SANT JOAN LES FONTS**

**CLASSES D'ANGLÈS
ST. JOAN
FP - BUP - COU -
tots nivells
First Certificate, PET.**

C/ St. Antoni, 14. Tel. 29 20 80

col·laboracions i opinions

I el parc natural de Sant Joan?

Sant Joan les Fonts és una població de muntanya que mereixia disposar d'un parc natural generós i amable. La vila està enclavada en una zona prou afavorida climatològicament com perquè la vegetació que s'hi predispósés i els arbres que s'hi implantessin hi creixessin i s'hi adaptessin d'una forma ràpida i progressiva.

Si avui disposem de paratges esplendorosos i de fonts providencials arreu dels nostres encontorns, hem de dir, però, que trobem a faltar a l'interior del nucli de població una zona enjardinada i una arbreda benigna que ens permeti preservar-nos del sol i en la qual puguem sentir passar el vent i el lent tocar de les hores.

Sant Joan és la segona població de la comarca i gaudeix actualment d'un bon reguitzell de serveis i de prestacions que fan les delícies dels santjoanencs. Només caldria començar i no acabaríem. Tenim dues esglésies, dos pavellons polisportius, dos camps de futbol..., però cap, ni un, parc natural cèntric i en bones condicions. Sorpresa?

Malaguanyat, Sant Joan, que avui encara, a tombant de segle, no puguis oferir als teus conciutadans aquest espai lúdic, de calma i de repòs que tant ens convindria!

I això, ara, considero que és prioritari, si hem de parlar de prioritats.

Els vells, avui, s'arraconen tristos i esquius, cercant la carícia del sòl al redós de la piscina, envoltats per uns arbres raquítics i esquelètics que no acaben de granar; els infants juguen en els carrers continguts perillants pel trànsit continu i actiu de cotxes i bicicletes perquè la plaça fa desnivell; els passavolants de totes les tendències van al bar de la cantonada perquè no hi ha alternatives millors; les parelles de totes les edats no troben un lloc romàntic per fer-se festes i per poder contemplar, enamoradíssims, la llum de la lluna, etc.

Qui no apreciaria un parc verd i ufanós per poder-hi beure aigua pura i cristal·lina, per poder-hi passar la tarda amb els néts i la quitxalla de forma tranquil·la i apacible, respirant profundament l'aire fresc d'una jornada d'estiu, per asseure's en els bancs

acollidors i deixar-se endur pel goig d'una bona lectura, gustosa i plaent? I més, i més. I els dies de festa ballar-hi sardanes, presentar-hi un espectacle o escoltar-hi un concert i, sobretot, acabar, acabar amb el pendent intransigent i desfavorable d'una plaça de la vila enrajolada i inhòspita?

En fi, ara a Sant Joan, cal un parc per poder esplaiar-s'hi i rabejar-s'hi: al matí per prendre-hi el sol, a la tarda, l'ombra i al capvespre la fresca de la nit.

Potser sí que a Sant Joan li faltaria un parc atractiu i saludable, com el que avui tenen ja a Olot —o bé similar—: el magnífic i esplèndid parc Nou, o sinó com el que té la Canya, població veïna que ja frueix d'una venerable zona d'esbarjo per fer-hi xerinola i per fer-hi petar la xerrada, en l'espai de l'antic i conegut camp de futbol.

I tot seguit ens preguntem, a Sant Joan, quan ens podrem sentir cofois de poder disposar d'una bona font d'aigua clara, d'un brollador simpàtic i pacient, d'una gespa plàcida i serena, d'uns arbres altívols i solemnes, d'uns jardins curulls de flors boscanes i perfumades?

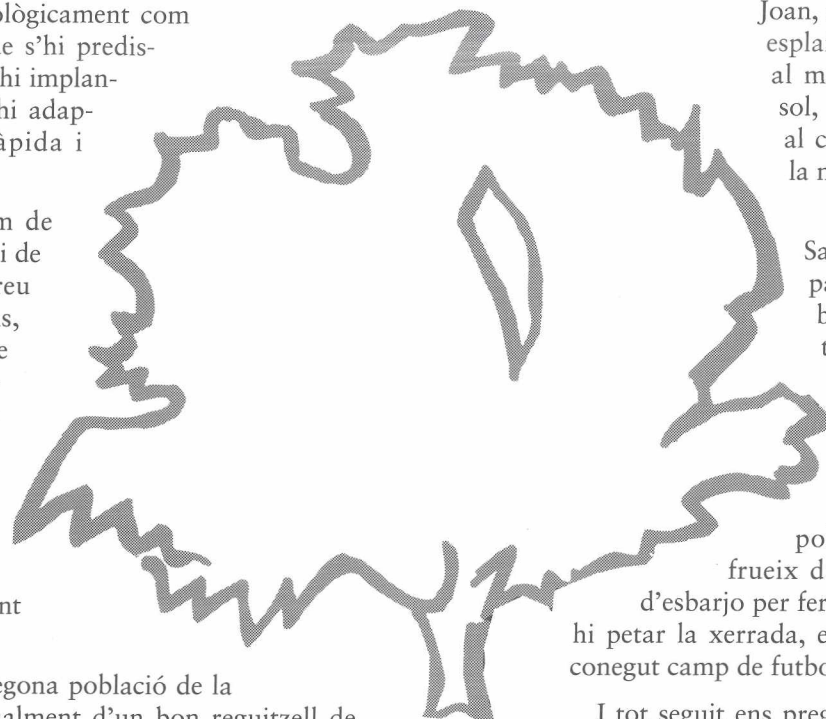
Si volem que el nostre poble sigui realment la segona població de la Garrotxa d'una manera capital i decisiva ens hem de fer tots aquests plantejaments i més; i a l'hora de la veritat procurar i voler convertir la fesomia de la nostra vila, a voltes desfasada i descol·locada, en una altra de més ben ordenada, planificada i estructurada, tot dotant-la amb els equipaments més adients i les infraestructures que li són més necessàries i de les quals ara no disposa.

Quant temps haurem d'esperar per tal de veure fornit Sant Joan amb una zona verda, ampla i digna en la qual es puguin emplaçar joves, petits i grans a tothora del dia per tal de sentir el recer de les fulles dels arbres, la remor de les seves fonts i la fragància exquisida de les seves ombres?

Això ens ho preguntem ara, a l'inici de la primavera.

QUAN? L'Excel·lentíssim Ajuntament té la resposta.

Josep Masllorens

col·laboracions i opinions

Un any de "Garrotxa Solidària"

Aquest mes de febrer passat farà un any que Garrotxa Solidària va realitzar la seva primera campanya, l'objectiu de la qual era molt clar: donar suport a un projecte sanitari a l'Amazònia. Però hi havia una segona lectura que era veure com responia la societat civil davant d'una campanya de solidaritat amb el Tercer Món i l'èxit no va poder ésser més gran.

Vàrem assolir amb escreix els objectius desitjats.

Això ens va constatar un fet que era palpable, però que ningú no canalitzava: la Garrotxa no volia quedar al marge de les campanyes de solidaritat que es realitzaven arreu del món.

Després de la campanya sanitària, en vàrem presentar dues d'informatives: el vídeo-col·loqui "Nicaragua després del Sandinisme" en col·laboració amb l'Ateneu i "Garrotxa Solidària amb l'Amazònia" les quals consistien a veure com ha evolucionat la societat de Nicaragua després de la guerra i denunciar el genocidi dels indígenes Yanomami a l'Amazònia, que l'estiu del 1993 varen tornar a ésser atacats pels garimpeiros (buscadors de matèries precioses).

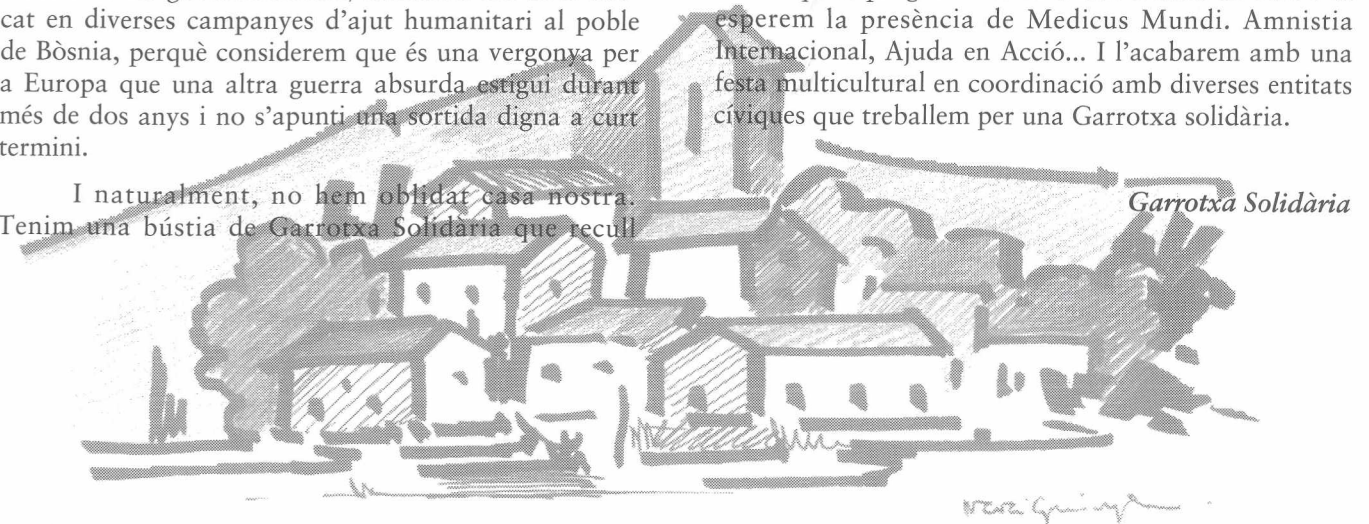
A finals de la primavera vàrem coordinar dues campanyes d'ajut a Bòsnia, davant la inoperància de la CE (Comunitat Europea) i de l'ONU (Organització de les Nacions Unides). La majoria d'ONG (Organitzacions no governamentals) mundials ens hem abocat en diverses campanyes d'ajut humanitari al poble de Bòsnia, perquè considerem que és una vergonya per a Europa que una altra guerra absurda estigui durant més de dos anys i no s'apunti una sortida digna a curt termini.

I naturalment, no hem oblidat casa nostra. Tenim una bústia de Garrotxa Solidària que recull

material i donacions que canalitzem cap a persones necessitades de casa nostra.

Aquest curs hem engegat un cicle de conferències sota el nom de "Xerrades sense Fronteres", que pretén demostrar que davant de la no-actuació de les administracions corresponents, la societat civil és la primera que es mobilitza, que té un fort sentiment de justícia social i veu en les ONG el mitjà necessari per distribuir sense intermediaris l'ajut que creu necessari en cada campanya.

Aquestes xerrades les vàrem iniciar amb "Arquitectes sense Fronteres" que té com objectiu aportar ajut i cooperació en el camp de la planificació i projectació arquitectònica. Després "Pallassos sense Fronteres", que vol fer arribar als camps de refugiats, a les barraques... un somriure i tot l'ajut necessari per poder recuperar anímicament els infants i fins i tot els més grans, perquè durant uns instants puguin oblidar-se del seu entorn i ser feliços. La tercera ha estat a càrrec d'"Educatadors sense Fronteres", que té com a programa la construcció i equipament d'escoles i l'alfabetització de poblacions en vies de desenvolupament. Totes aquestes xerrades tenen un fons comú: demostrar que el gran desequilibri N/S, ens és perjudicial per a nosaltres i a més provoca una forta discriminació econòmica, social i fins i tot xenòfoba a casa nostra, ja que els immigrants veuen aquí un paradís on tot està solucionat i fa que surtin d'una pobresa relativa per endinsar-se en una misèria indigna de finals del segle XX. Aquest programa es farà fins a final de curs i hi esperem la presència de Medicus Mundi. Amnistia Internacional, Ajuda en Acció... I l'acabarem amb una festa multicultural en coordinació amb diverses entitats cíviques que treballem per una Garrotxa solidària.

Garrotxa Solidària

PUB - OLOT
LUCKY LUKE
Cervesa Whisky Música

electromuntatges
REVI S.A.
Ctra. d'Olot, 7
17858 **SANT JOAN LES FONTS**
Tel. **34 - (9) 72 - 29 08 52 / 29 05 85 - Fax 29 05 92
LA GARROTXA

L'ajuntament informa

PRESSUPOST CONSOLIDAT 1994

Ingressos:	Despeses:
1.- Impostos directes68.090.000 Béns immobles. Valor terrenys. Activitats econòmiques. Vehicles tracció mecànica.	1.- Despeses de personal.....54.906.392 Retribucions: alts càrrecs, funcionaris, personal laboral contractat, Seguretat Social, Munpal.
2.- Impostos indirectes5.000.000 Sobre construccions.	2.- Despeses de béns corrents i serveis46.532.956 Arrendaments edificis, reparacions, manteniment i conservació estructura, edificis, instal·lacions, materials de transport, mobiliari i atuels, material oficina, subministrament energia, combustible i carburants, productes neteja i higiene, telèfon, serveis recaptació, dietes, etc.
3.- Taxes i altres ingressos.....235.289.106 Expedició de documents, escombraries, clavegueres, cementiri, llicència obertura establiments, desratització, escorxador.	3.- Despeses financeres.....27.802.637 Interessos.
4.- Transferències corrents41.137.000 Fons Nacional Cooperació Municipal, Ingressos Telefònica.	4.- Transferències corrents12.510.265 Aportacions a SOMSIG, SL, al Consell Comarcal, atencions benèfiques i assistencials, beques, premis.
5.- Ingressos patrimonials1.852.600 Interessos comptes bancaris.	6.- Inversions reals112.877.552 Pla d'Obres i Serveis, equip informàtic.
6.- Alineació inversions reals (solars)25.141.013	7.- Transferències capital154.372.723
7.- Transferències de capital.....33.986.695 Subvencions.	8. Passius financers (amortitzacions)7.244.889
9.- Passius financers5.751.000 Crèdits.	
TOTAL416.247.414	TOTAL416.247.414

Pressupost Escola Municipal de Belles Arts	2.625.000
Pressupost Emissora Municipal.....	1.633.000
SOMSIG, SL	170.794.323

ELS SANTJOANENCS ANEM PAGANT

DELS PRESSUPOSTOS PREVENTIUS (amb milions de pessetes):					
DESPESES	1991	1992	1993	1994	18,3
Cap. 3 Interessos	12,4	29,5	23,4	27,8	68,3
Cap. 9 Capital (amortitzacions)	5,9	38,8	11,9	7,2	35,3
TOTALS	18,3	68,3	35,3	35,0	156,9

OPINIÓ.- Amb els 156,9 milions de pessetes, s'hagués pogut fer (per exemple):

- Urbanitzar i jardinar, el bloc de pisos de Begudà, el parc d'Aiguanegra, l'entorn a l'església de St. Cosme, la plaça i parc de la Canya, etc.
- Adquirir materials per a les escoles de Castanyer i Belles Arts, per als clubs esportius, per a la Ràdio Municipal i per a les altres entitats...
- Cobrir la piscina municipal...
- Tenir la Guarderia a meitat de preu.

l'ajuntament informa

SUBVENCIONS PREVISTES PER A 1994

Homenatge a la Vellesa	256.000
Escola Municipal de Belles Arts	*1.360.000
Cavalcada de Reis.....	128.000
Col·legi Comarcal Joan XXIII	96.000
Escola de dansa	50.000
Grup Sardanista.....	50.000
Col. Sec./Inter./Dipos. Administració Local	1.500
Club Poliesportiu Santjoanenc	* 320.000
Creu Roja Espanyola	4.000
Foment i Manteniment de l'Esport	500.000
Llar d'Avis Sant Joan.....	800.000
Llar d'Avis de la Canya	96.000
Festes de Begudà.....	450.000
Festes de la Canya	800.000
Festes de Sant Joan	3.535.000
Activitats socials - culturals - recreatives..	1.300.000
Agrupació Esportiva la Canya	256.000
Associació Catalana de Municipis	62.500
APA per a professor de música	320.000
Fun. Publi. Foment d'Ens. Prof. Agr.	100
Centre Parroquial (activitats).....	160.000
Casal d'Estiu - activitats	*960.000
Amics de Sant Joan.....	240.000
Col·legi Públic Castanyer.....	*192.000
Emissora Municipal.....	*960.000
Oficina d'Informació i Turisme	* 40.000
Ofic. Inform./Assist. al Consumidor	*40.000
Centre socio-cultural de Begudà	*100.000
Federació Catalana de Municipis.....	62.500
Grup de Joves de la Canya.....	96.000
Soroll de les Fonts.....	485.000
Biblioteca Municipal.....	*125.000
Associació comerciants	20.000
Festa Santa Magdalena	125.000
Festa Barri Els Torrents	125.000
APA Escola Llar	12.000
TOTAL	14.126.600

(*) Cal afegir-hi altres aportacions de l'Ajuntament com poden ésser: Gas-oil i/o llum i/o serveis i/o neteja i/o informàtica, etc., que sumen, més o menys, sobre els 10.000.000 ptes.

ALGUNES DE LES OBRES FETES

Teulat estada Juvinyà	300.000
Adequació Escorxador Municipal.....	500.000
Canal desguàs CPS	200.000
Llar d'avis de la Canya	8.430.754
Accessos cementiri-monestir	3.000.000
Enderroc les Coromines.....	150.000
Senyalització la Raureda.....	400.000
Asfaltat carrers i camins	2.000.000
Passallís Clocalou	1.000.000
Arranjaments camins rurals	1.200.000
Obres al clot de l'infern	2.200.000
Drenatge patis escola Castanyer	850.000
Enderroc dipòsit la Raureda	517.000

PAGANT ELS DEUTES HERETATS

Part d'asfaltar el pla de Gibrella.
Part màquina cinema.
Part de les cadires del cine.
Part de l'enjardinat plaça Ajuntament.
Part d'obres estada Juvinyà.
Part de l'escultura plaça Ajuntament.
Part construcció nínxols cementiri.
Part d'obres de la piscina.
Part cobriment Clot de l'Infern.
Part dragatge riu Fluvià.
Part projectes i obres CPS

PREVISIONS per 1994

Ampliació pont de Begudà	2,1 m
Cuina casal d'avis Sant Joan.....	1,0 m
Carretera d'Aiguanegra	5,1 m
Ampliació magatzem.....	1,0 m
Urbanització Aiguanegra (1 F)	9,1 m
Inici Àrea Bàsica de Salut	
Asfaltat de carrers urbans.....	3,0 m
Camp d'entrenament CPS	
Arranjament camins	7,5 m
Camp d'entrenament la Canya	
Enjardinats i parcs.....	2,0 m
Zona esportiva Begudà	
Abastament d'aigua St. Cosme-Aiguanegra ..	53,5 m
Urbanització polígon indust. Begudà.....	154,3 m
Ampliació Escola Municipal Belles Arts	
Depuradora Sant Joan.....	287,5 m
Col·lectors generals	177,0 m

reportatge

El conte del sastre valent

Hi havia una vegada, ja fa mooolts anys, una petita vila de Catalunya on els habitants vivien feliços... ei! Stop! Què faig? Això no és ni vol ser un conte! És ben curiós com de vegades se't creuen els cables i comences a dir i fer coses que no voldries. Ben mirat, explicar històries tampoc està tan malament i no em negareu que de petits no quedàveu bocabadats quan algun "gran" us explicava un conte.

Mireu, com que jo sóc d'aquelles persones que pensa que les coses es poden dir de mil maneres avui hi posaré una dosi extra d'imaginació. En el fons el que compta és el que es vol dir i no com es diu (sempre que es digui honestament, és clar!).

Tal com us deia, el habitants d'aquest poble vivien contents i en meravellosa harmonia (no oblideu que això és un conte...), però... però els faltava alguna cosa per acabar de ser completament feliços.

La preocupació dels viletans per trobar allò que els donés, per fi, la plena felicitat era tan gran que es va convertir en una raó d'estat. Un diumenge, sortint de missa, l'alcalde i els 10 consellers es van reunir en sessió d'urgència per intentar trobar la solució a l'estat de depressió obsessiva que envaïa els seus súbdits.

La reunió va durar 7 dies i 7 nits. La gent del poble, en veure que no sortien de l'ajuntament, els va anar portant coses per menjar: galetes, embotits, pastissos de poma i formatge, coca de llardons, ratafia, rostit, canelons... tants queviures van portar i tan deliciosos tots ells que van tapiar completament la portalada de la Casa de la Vila. Les males llengües diuen que, en realitat, la reunió només va durar 4 dies i 4 nits però com que els aliments eren tan abundants i tan bons, van allargar 3 dies més la reunió per aprofitar les provisions.

Bé, tal com us deia, al setè dia la gran portalada de l'ajuntament es va obrir. Toooooota la gent del poble era entafonada a la plaça del davant, tothom hi era present. Quan la porta es va obrir, un silenci sepulcral va envair les 3.000 persones que eren davant l'ajuntament. L'alcalde i els 10 consellers van sortir a fora, semblaven contents. La resposta no es féu esperar:

- Estimats conviletans, hem trobat la solució al nostre problema. Ja sabem perquè no som del tot feliços: ens falta diversió, ballar, veure comèdies... treballarem massa i ens divertim poc!

- I com ho hem de fer?! -va cridar un del poble.

- No patiu per res, ja ho tenim tot controlat. Tornarem a obrir el Gran Teatre perquè hi vinguin els més grans comedians, els ballarins més famosos, els dramaturgs més estimats... -va dir l'alcalde.

- Que no sabeu, oh gran batlle, que aquell teatre està maleït, ningú no hi voldrà pas actuar allà! -va cridar un altre viletà.

- És veritat! Ningú no hi anirà! no hi vindrà ningú! -tot el poble.

Faig un incís per contar-vos què passava amb el Gran Teatre de la vila. Ningú no sabia perquè, ni com, ni per quins setzesous cap artista no volia actuar a l'escenari del Gran Teatre. Ja fa temps, quan els avis eren joves, el gran teatre va deixar de funcionar, embruixat per no sabien qui.

L'alcalde, veure que el poble tenia tanta por, va dir:

- No patiu! Escriurem un ban on es farà saber a tots els pobles de la comarca que el Gran Teatre busca una companyia per representar una sola obra, la que vulgui, faci riure o plorar, sigui bona o dolenta. Si l'aconsegueix representar tota sencera, l'excel·lentíssim ajuntament els recompensarà amb un sac de monedes d'or -ja sé que és un tòpic però això és un conte normal i corrent.

Ja feia dues setmanes que s'havia fet públic el ban i encara no havia aparegut cap artista. La gent del poble havia perdut tota esperança de poder ser plenament feliç. El setzè dia, quan ja ningú no confiava que la proposta de l'alcalde fos bona, va arribar a la petita vila un jove d'uns 27 anys. No era ni alt ni baix, ni gras ni prim, ni fort ni esquifit... l'única cosa que el feia meravellosament especial era aquella cabellera negra i cargolada que li queia espatlles avall.

- Hola, sóc el sastre d'una gran companyia de dansa i vinc a dir-vos que actuarem al vostre Gran Teatre.

Assegurances

ROSER

c/ Olot, núm. 30 - Tel. 29 05 28.
SANT JOAN LES FONTS

CARNISSERIA LLOP

**Av. Cisteller, 3. Tel. 29 02 31
SANT JOAN LES FONTS**

reportatge

La gent del poble no s'ho podia creure, el Gran Teatre tornaria a obrir el teló i ells, per fi, serien plenament feliços.

El dissabte abans de l'estrena, el Sastre va demanar que obrissin el teatre per poder fer un assaig general. El capità de la guàrdia, escortat per 6 soldats, va obrir les portes del costat de l'escenari i va marxar cames ajudeu-me.

El sastre, abans de fer passar els 100 ballarins, va voler entrar tot sol per inspeccionar l'interior d'aquell fantasmal edifici.

– *No hi entris!!!* –li deien les dones.

– *Estàs boig, no en sortiràs mai viu d'aquí!!!* –cridaven els homes.

Però el Sastre Valent, tal com li deia la mainada, no tenia por de res.

D'un salt va pujar les 4 escales del costat de l'escenari i va anar a veure els camerinos. La primera porta que va obrir va ser la més infernal. Només d'acostar-s'hi ja va notar una olor forta, molt estranya, que penetrava amb força per les fosses nasals tot provocant-li una sensació d'ofegament molt desagradable. Quan va empènyer la porta una mena de màquina infernal va apareixer davant seu. Tenia molts tubs, de gruixuts i de més prims, i una gran panxassa plena de rellotges. La màquina ocupava tota l'habitació.

La segona era plena de metres i metres de roba, el Sastre Valent va quedar sense alè només de pensar la quantitat de camises, calçots, vànoves i jaquetes que podria fabricar amb tanta tela.

La tercera de les 4 habitacions de baix era com una mena de caixa d'eines, de rebost per a la màquina bestial de la primera cambra. Hi havia una quarta porta però era tancada amb pany i clau i no hi va haver manera d'obrir-la.

Al pis de dalt hi havia 3 portes: una amagava un feix d'objectes inservibles, com els que juguen la mainada, l'altra una comuna i la tercera també era tancada i barrada.

Ja feia una hora que el Sastre Valent era dins el Gran Teatre, la gent que l'esperaven a fora temien que no li hagués passat alguna cosa grossa. Els 100 ballarins ploraven a llàgrima viva, tan amarg era el seu plor i tan fort que fa formar una gran bassa cristal·lina d'uns 3 dits de profunditat.

Mentrestant, el Sastre continuava investigant l'interior del Teatre. Buscava algun armari on poder guardar els més de 100 vestits que portava però només va trobar una trista burra (si home, són aquells penjadors amb rodes que tenen a les botigues de roba on penegen les peces en sèrie). No ho podia entendre, un teatre tan gran i només una burra per penjar la roba! De miralls tampoc n'hi havia, i ja no en parlem

d'aquells que tenen bombetes al voltant. Ah sí! perdoneu, hi havia un mirall amb rodes, només un mirall per pentinar i maquillar 100 dansaires. El Sastre Valent no s'ho podia creure. Però per increïble el que li va passar al pobre Sastre quan va pujar a l'escenari. A primer cop d'ull semblava ferm i ben construït però quan va voler marcar 2 o 3 passes de ball per provar-lo sobre el terreny va sortir disparat, talment com si portés un coet al cul, i va quedar empotrat al pati de butaques.

Al mateix moment tot es va fer fosc. El Sastre Valent va pensar que tot s'havia acabat, que les bruixes se'l volien emportar qui sap on. Però quan va recuperar el seny i va obrir els ulls va veure que encara era allà mateix i com va poder, a les palpentes, va sortir del Gran Teatre.

La gent de fora quan el van veure van quedar parats. Els 100 ballarins van parar de plorar i van córrer a abraçar-lo.

– *Explica'ns que has vist!* –deien uns.

– *Digues-nos si està embruixat el Teatre!* –cridaven uns altres.

– *El vostre teatre no està pas embruixat!* –va dir el sastre amb una veu greu.

– *I doncs, perquè fins ara mai ningú no hi ha pogut actuar?* –va preguntar l'alcalde.

– *No hi ha pogut actuar ningú perquè no teniu cap cambra on els actors i actrius puguin canviar-se, totes són plenes de coses inservibles. Sí, hi ha una sala que és mig buida però els meus 100 ballarins s'ofegarien si els fes entrar tots junts allà dins!*

A més, no hi ha cap mirall digne per poder-se maquillar ni armaris on deixar la roba que portem. L'escenari patina com una mala cosa, tant que he sortit disparat i he quedat empotrat en una butaca. I no és que les bruixes apaguin el llum és que cada dos per tres es fonen els ploms!

Quan van sentir el que deia el Sastre a l'alcalde, als 10 consellers i a tota la gent del poble els va caure la cara de vergonya.

L'alcalde va prometre que construiria 2 camerinos grossos a baix i un a dalt perquè els actors poguessin canviar-se sense problemes d'ofegament. També va prometre miralls amb bombetes, armaris, ploms nous i parquet de fusta per al terra de l'escenari.

La gent del poble van poder ser, finalment, plenament feliços. Ah! i el Sastre Valent i la companyia de dansa (els 100 ballarins), van fer-ho més bé que mai i van cobrar el sac de monedes d'or.

I vet aquí un gos, vet aquí un gat, i aquest conte s'ha acabat.

M. Clara Sánchez
C. Bonfill

art

Crítica d'art a Imma Ras Olivas

Coneixem a la Imma perquè, a part de ser una persona activa al poble, en passats números d'*El Soroll* vam poder assabentar-nos del seu nou càrrec com a directora de l'Escola Municipal de Belles Arts; i també dels motius que la unien a aquesta elecció.

Tractarem ara de conèixer a l'Imma en una facetada més personal: la seva faceta artística.

Resideix a Sant Joan les Fonts des de 1977, havia començat els seus estudis artístics 4 anys abans, a l'Escola de Belles Arts d'Olot i continuant amb els seus estudis, va entrar a formar part del professorat de l'Escola Municipal de Belles Arts el 1978.

Com la majoria dels personatges que es dediquen al món de l'expressió plàstica, la Imma gaudia de la pintura ja des de petita, envoltada d'un ambient artístic a la família.

Els inicis en aquest món van començar amb lliçons i pràctiques acadèmiques que li van aportar un domini de la tècnica artística.

Actualment, es defineix com una artista amb variants diferenciades, buscant quelcom més particular: "No m'identifico com a realista, estic buscant una identitat pròpia...".

M'atreveixo, però, a classificar la seva pintura en dues variants: la figurativa i l'abstracta (o més innovadora).

En la figurativa, s'hi troba sobretot el paisatge, que podem identificar amb l'impressionisme. El paisatge de l'Imma tracta de reflectir allò que ella veu a través de la pintura directament de la natura, sense preparació prèvia, tractant d'una manera personal de mostrar-nos el que l'envolta. Perquè, segons l'artista, el paisatge no necessita transformacions, és una obra artística sols com a reproducció gràfica.

Finalitat principal -donar sensació del moment, del lloc, de l'època, del temps; és a dir, la impressió que en ella experimenta un paisatge determinat.

La tècnica utilitzada és la pintura a l'oli.

En la variant més innovadora, ella es deixa anar: tancada al seu estudi, expressa allò que sent amb diferents tècniques (acrílic, oli, aquarel·la...) experimentant efectes diferents i deixant sortir allò que té dintre amb tota llibertat, atrevint-se a jugar amb temes, tècniques i colors i suports. El resultat: una pintura molt més personal a l'anterior, i sens dubte més destinada a un propi desig d'expressar-se que a un públic en concret.

La nostra artista ha participat en diverses col·lectives, i els seus estudis artístics continuen vigents per tal de millorar, la seva expressió. No es defineix com a professional, de moment, tot i que la pintura l'emplena el suficient com per dedicar-hi tot el seu temps, perquè no vol haver de limitar la seva llibertat d'expressió pel fet d'haver de viure de la pintura, però es troba en contínua evolució i experimentació.

Exposicions col·lectives:

Olot, Canet de Mar, Figueres, l'Escala, Sant Feliu de Pallerols, Sant Joan les Fonts, Santa Magdalena d'Anglès, Ydes, Munc, Palamós.

Concursos i obra gràfica:

"80 artistes olotins dels anys 80"; "Plàstica olotina"; "Consell Comarcal d'Esports Garrotxa"; "Omnium cultural"...

Nuri Gussinyer

Escola de Belles Arts

Exposició Roser Bancells

En l'últim número de la revista *El Soroll de les Fonts* fèiem un resum de les activitats portades a terme els mesos d'octubre i novembre.

Ara farem una ressenya de les activitats de desembre, que començaren en una exposició el dia 3 de "Sedes pintades a mà" de l'artista gironina Roser Bancells. Aquesta exposició va ser molt visitada, fins i tot per gent de fora de la comarca, i s'hi podien veure corbates, mocadors, xals, bruses, etc.

El 17 de desembre es va fer una conferència de l'escriptor i pessebrista gironí Jordi Dalmau i Corominas, "La ruta dels nostres pessebres", que fou presentat pel Sr. Miquel Serrat i Bruguera, en la qual s'exposà una àmplia explicació de les tradicions pessebristes des del segle XII fins als nostres dies, i ressenyà la importància a l'art pessebrista olotí i a l'obra creada per Ramon Amadeu. Seguidament s'inaugurà un pessebre construït a l'Escola de Belles Arts, que restà exposat tots els dies de les festes nadalenques.

El dia 24 de desembre s'inaugurà l'exposició del XVI Concurs de Nades amb una participació de 950 alumnes de diferents escoles de la Garrotxa.

A l'entrant del 1994 es va fer la presentació del llibre *Sentits i pinzellades del nostre país*, a càrrec del Sr. Pere Masmitjà, de 3 pintors locals de reconeguda vàlua a les comarques catalanes: Granados Llimona, Josep Oliveres i Ventura Julià.

Per a la nostra escola va ser una presentació molt especial en permetre poder veure les seves magnífiques obres en la nostra sala d'exposicions.

Bé, aquí queden resumides les nostres activitats, en el proper número, ja n'explicarem més.

Picasso

Dèiem en el número anterior d'*El Soroll de les Fonts* que Picasso estava considerat com el més gran pintor del segle XX, considerat per alguns tractadistes

art

com el símbol de l'art nou. El treball actual el volem dedicar a aquest artista, fent un gran esforç per sintetitzar la vida i la colosal obra d'aquest pintor que va fer més de vint mil obres i que com va dir el poeta Paul Eluard "sobrepassa els límits de l'art; està en la vida és la mateixa vida".

De tots és sabut que Pablo Ruiz Picasso va néixer a Màlaga el dia 25 d'octubre de 1881. El seu pare José Luis Blasco era el conservador del Museu Municipal de Belles Arts, cosa que simultanejava donant classes de dibuix. Amb aquest entorn familiar Picasso comença a dibuixar des de molt petit, alguns d'aquests dibuixos de quan tenia vuit o nou anys es conserven al museu de Barcelona i s'ho pot veu una interpretació personal de tot el que l'envoltava, i es pot intuir el que seria en un futur.

El 1890 la família de Picasso va haver de traslladar-se a un poble de La Corunya amb motiu d'haver obtingut el pare una plaça de professor de dibuix a l'institut, en la població de La Guarda, i en l'acadèmia de Belles Arts d'aquest lloc ingressa com a alumne Pablo Ruiz Picasso a l'edat d'onze anys.

El 1895 es traslladen a Barcelona on el pare havia aconseguit la plaça de professor a l'Escola de Belles Arts. Abans d'instal·lar-se en aquesta ciutat passen per Màlaga i per Madrid i en aquesta última població Picasso va visitar el Museu del Prado, on va reproduir en dibuixos caps de nans i bufons de Velázquez, a la vegada que realitzava alguns quadres de paisatges madrilenys.

A Barcelona prossegueix els seus estudis a l'escola de la Llotja on el seu pare estava destinat com a professor. A l'edat de quinze anys va realitzar obres com "Ciència i Caritat" i "La Primera Comunió", que com és lògic, a causa de l'ambient que l'envoltava i la directa influència del seu pare, són obres totalment acadèmiques. "Ciència i Caritat" obté menció honorífica a l'exposició nacional de Belles Arts de Madrid de 1897, i amb la mateixa obra obté, així mateix, medalla d'or a l'exposició de Màlaga. Aquesta etapa podia anomenar-se com a *època acadèmica*. El seu pare el va inscriure a l'Escuela de San Fernando de Madrid a la qual gairebé no va poder anar a causa d'una malaltia.

L'any següent el va passar a Horta de Sant Joan convidat pel seu amic, el pintor Manel Pallarés, estada que marca una època decisiva en la seva trajectòria artística. A la seva tornada a Barcelona freqüenta la cafeteria "Els quatre gats", lloc on es reuneixen els artistes més representatius del modernisme català: Ramon Cases, Santiago Rossinyol, Miquel Utrillo, etc. Fa la seva primera exposició individual l'any 1900 i aquest mateix any realitza el seu primer viatge a París, viatge que va repetir durant els tres anys següents. A París va néixer la seva gran amistat amb el poeta Max Jacob. El 1904 s'instal·la definitivament a París lloc on ja residia el seu amic, i pintor català, Isidre Nonell.

A París inicia el seu aprenentatge internacional amb les influències més diverses, com son: les de Toulouse Lautrec, Gauguin, Eugène Carrière, los Navis, l'art grec, etc. sense oblidar les més pures tradicions hispàniques.

El 1901 dona començament a l'*època blava*,

anomenada així per la tonalitat dels seus quadres, i tant aquesta tonalitat com els temes tractats donen a l'obra una especial tristesa, en ells representa personatges marginats: captaires, cecs, famílies en la més absoluta misèria; els paisatges, els retrats dels seus amics, els seus autoretrats, reflecteixen la mateixa tristesa i apareixen estilitzats, allargats; el mateix Picasso dirà: "Si els meus personatges de l'època blava s'estiren, ho deuen, probablement a la influència del Greco".

A l'època blava la succeeix cronològicament l'*època rosa*, en la qual com el seu nom indica predomina aquest color, essent els seus temes menys tristos, hi predominen els personatges de circ i gent errant (1905-1906).

Passa un període realitzant una pintura molt espontània en la qual sembla desinteressat pels nous camins de la pintura contemporània, influenciat pel decorativisme modernista català. Durant la seva estància a Gossòl (Andorra), es produeix el trencament amb aquesta tendència decorativa que va caracteritzar la seva obra de joventut: l'estada a Gossòl va ésser a l'estiu de 1906, produint-se allà la seva conversió a un primitivisme formal que des de llavors apareixerà més o menys a intervals regulars al llarg de la seva carrera.

Aquesta etapa es caracteritza pels plantejaments volumètrics que es converteixen en el motiu generador de la seva obra, a través de l'experimentació sobre l'escultura africana primitiva, i l'escultura ibèrica. Aquesta època s'ha anomenat *època negra* a causa d'aquesta inspiració, encara que ell ho nega, i al 1920 respon a un periodista: "L'art negre, no el conec!".

En aquesta etapa negra realitza, a més, les monstruoses dones nues (Nova York, M.O. M.A.). Va treballar durant tot l'hivern en les "Senyorettes d'Avinyó" -1907-, quadre on es barregen les influències de Cézanne, de l'escultura ibèrica i de l'art negre. En aquest quadre es distorsionen totes les formes i és per això pel que és considerat com el trencament amb tot l'art passat i l'entrada a l'art avui (encara que realment és el trencament amb l'art acadèmic, ja que en el passat ens trobem amb llenguatges semblants als que utilitza Picasso -art ibèric, romànic i negre).

De 1907 a 1914 treballa amb el pintor francès Georges Braque i ambdós inspirats en Cézanne (tota la naturalesa es compon de cons i esferes), comencen l'aventura cubista, *època cubista*. Superada l'etapa cezanniana, Picasso accentua la reducció de les formes a sòlids geomètrics transformant-los en plànols i facetes que tendeixen a reduir-se al plànol del quadre, el qual es transforma de vegades en una indesxifrable endevinalla. Com el mateix Picasso diu "El que en pintura clàssica és una suma d'edicions, en el meu cas, un quadre és una suma de destruccions. Jo faig un quadre i desseguida el destrueixo, però a fi de contes res s'ha perdut: el vermell que vaig treure d'un lloc es troba en un altre".

Continuarà en el pròxim número.

Alfonso López del Valle

esport i lleure

Esport d'oci, esport de salut. Què hem de menjar?

En l'últim número d'*El Soroll* parlàvem sobre l'esport d'oci i com començar. Estic segur que molts de vosaltres ja heu començat a fer exercici caminant una mica i, fins i tot, corrent per aquests camins del municipi santjoanenc.

En la propera revista també parlarem sobre l'oci, però, permeteu-me que en aquest moment us doni uns petits consells sobre el menjar.

Si hem començat amb un ritme de vida diferent al que ja portàvem, serà molt important assegurar una bona reserva dintre el nostre cos, ja que el forcen a un ritme al qual de moment no està acostumat. El nostre cos necessita un estímul com a compensació de l'esforç que li demanem.

Els aliments seran un bon premi per a qualsevol situació. És important menjar de tot però sense passar-se d'alguns aliments com podreu veure a continuació:

- llet Diàriament de 2 a 3 gots de llet
- formatge Dos o tres cops per setmana
- ous Un diari
- carn/peix Diàriament alternant-ne diferents tipus
- verdures Diàriament
- fruites Diàriament

A més d'aquests aliments, quantitats variables de pa, patates, llegums, arròs...

AE la Canya

Nom del club: Associació Esportiva la Canya

Data de naixement: 10 de juny de 1969

Socis: 160

Esports: futbol masculí - futbol femení - bàsquet i esport de base

El formen un total de 120 esportistes.

En aquest nou número d'*El Soroll de les Fonts*, parlem amb el Sr. Joan Guirado, president de l'AE la Canya.

Ens posem a parlar de moltes coses amb el Sr. Guirado i aprofitem de mirar un partidet de futbol –a ell el futbol li agrada moltíssim.

Li fem la primera pregunta:

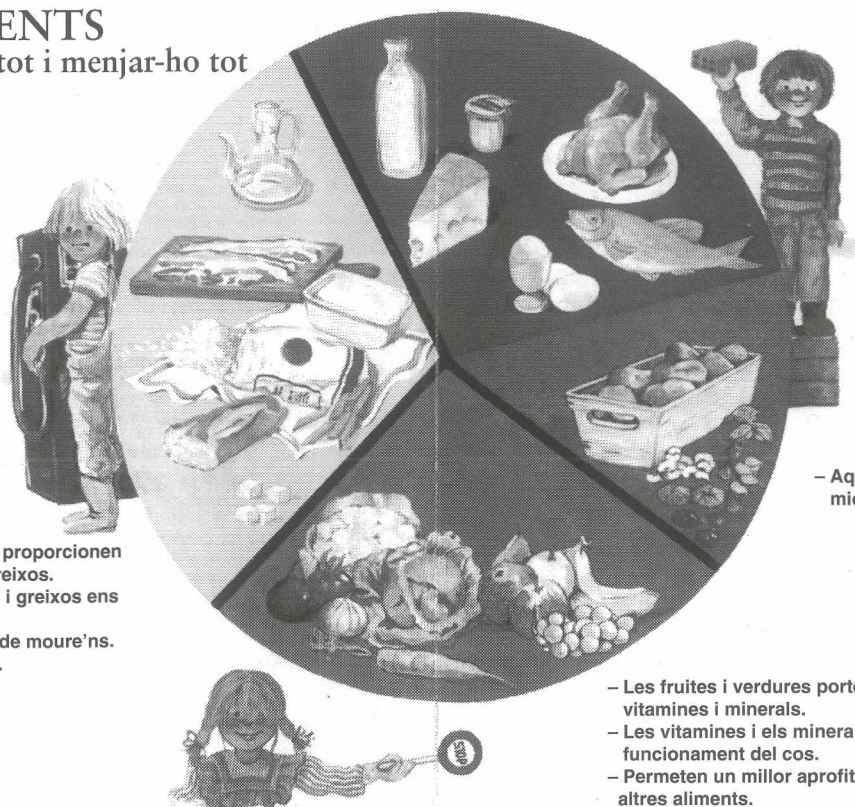
– Sr. Guirado, com ha estat la temporada passada?

– (Primer pensa una mica i després d'una petita pausa contestà:) Jo diria que normal, en relació amb els problemes normals de tots els equips petits com el nostre. Un dels problemes és l'econòmic. Tenim moltes despeses i poques entrades. Els clubs com el de la Canya passem per moments tranquils, de crisi i molt pocs de satisfaccions.

Segons el Sr. Guirado la temporada es podria arxivar com a normal.

ELS ALIMENTS

Cal menjar de tot i menjar-ho tot

- Aquests aliments ens proporcionen hidrats de carboni i greixos.
- Els hidrats de carboni i greixos ens donen energia.
- L'energia ens permet de moure'ns.
- Són els combustibles.

- Aquests aliments ens donen proteïnes.
- Les proteïnes serveixen per construir el nostre cos (carn, ossos...).
- Són indispensables perquè creixi el cos i per a reparar-lo.

– Aquests aliments tenen una mica de tot.

- Les fruites i verdures porten moltes vitamines i minerals.
- Les vitamines i els minerals ajuden al funcionament del cos.
- Permeten un millor aprofitament dels altres aliments.

SI VOLS ÉSSER FORT I ESTAR SA...

Fes cas de tots les recomanacions anteriors. No prenguis begudes excitants. No prenguis gaires dolços.

Jordi Valverde

esport i lleure

- Com es presenta la nova temporada?

- Estic segur que serà millor. El club compleix 25 anys, i, per tant, serà una temporada per recordar.

Li preguntem al Sr. Guirado si ens pot avançar alguna activitat del programa, i em quedo parat quan em diu que ell deixa la presidència a finals de març i es faran eleccions per a una nova Junta a primers d'abril.

- Deixo la presidència per motius de treball i personals, a més, ja finalitzava la meua legislatura.

Amics lectors, d'una conversa amb el Sr. Guirado hem anunciat dues notícies calentetes: nova junta i 25 anys properament per a l'AE la Canya.

Continuem parlant d'obres ja que l'Ajuntament de Sant Joan fa molt de temps que projecta una zona per poder fer entrenaments, però mai no arriba.

Es parla de posar gespa al camp de futbol, però segurament serà un programa de la nova junta. Ja tindrem ocasió de parlar amb ells i poder informar-nos amb més detalls.

Segons el Sr. Guirado, les relacions amb l'Ajuntament no són gaire clares i s'allarguen massa. Seria important que les entrevistes entre ambdues parts fossin més dialogants i més freqüents.

Sobre coses positives ens comenta la importància de la participació activa del club, la majoria dels esportistes són de la Canya. De l'equip gran de futbol el 80% són del poble. Als equips modestos és important que la majoria dels seus participants siguin del poble.

El Sr. Guirado ens diu que aprofita aquest mitjà de comunicació per donar les gràcies a les persones i entitats que l'han recolzat al davant de la presidència del club i que dona suport a totes aquelles que continuaran amb la tasca de sacrifici en una societat com la d'avui.

Nosaltres, en nom de la revista *El Soroll*, li volem donar les gràcies per duplicat, com a president i per la seva conversa amb nosaltres.

Notícies del CP Santjoanenc

Campionats estatals júnior de natació a Vila-Real.

Els passats dies 18, 19 i 20 de febrer es varen celebrar els campionats estatals de natació júnior amb la participació de la nedadora santjoanenca Raquel Pont. Aquesta nedadora va demostrar les seves possibilitats de futur en guanyar la prova de 400 lliures (14 anys) amb un temps de 4.34.22 que representa un nou rècord absolut gironí.

A més de la medalla d'or com a campiona d'Espanya, també aconseguí la medalla de plata a la prova de 200 lliures i 4a classificada als 100 lliures.

Aquesta nedadora entrena i té una beca a les instal·lacions del CAR (Centre d'Alt Rendiment).

Molta sort i endavant!

Raquel Pont, una altra promesa santjoanenca.

Molt aviat tots els socis i persones que vulguin (amb un control per part del club si no són socis) gaudiran d'un petit gimnàs amb aparells per poder desenvolupar millor aquells exercicis específics o de manteniment que siguin necessaris.

A poc a poc s'aniran introduint els aparells que faltin.

El Campionat Social de Tardor "Open de tennis" ha tingut com a finalistes els Srs. Francesc Roig i Marcel Busquets, però, solament podia sortir un guanyador, i en aquesta ocasió ha estat el Sr. Marcel Busquets el que ha posat el seu nom a la llista del club.

El passat dia 27 de febrer tingué lloc a les instal·lacions del club l'assemblea ordinària amb el següent ordre del dia:

1. Lectura i aprovació de l'acta de l'assemblea anterior.
2. Estat de comptes del club santjoanenc.
3. Informe de les diferents seccions del club.
4. Pressupost de l'exercici 1994.
5. Precs i preguntes.

Cafeteria Bar Falguera

SANT JOAN LES FONTS
Tel. 29 07 31

Llamins Glòria

c/ Santa Magdalena, 20
SANT JOAN LES FONTS

*llamins - gelats - pizzes -
entrepans - fruits secs, etc...*

Iletres

La col·lecció local a la biblioteca

Què és la col·lecció local?

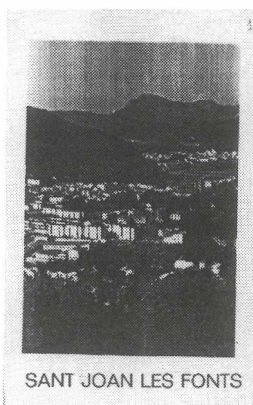
La col·lecció local és la secció de la Biblioteca Pública formada pel conjunt de documents, propis de la biblioteca, relacionats amb el municipi, que té per objectiu recollir tots els materials que poden ser útils per a l'estudi d'una zona tant del passat com de l'actualitat i del futur.

Material que forma la col·lecció local

Seria recomanable recollir i conservar indefinidament tot allò que és material imprès, fotogràfic, cartogràfic, i àudio-visual. És el cas dels llibres, diaris i publicacions periòdiques, publicacions d'entitats públiques i privades, mapes i plànols, cartells, fotografies, diapositives i enregistraments sonors i visuals.

Què podem trobar a la Biblioteca de la nostra població?

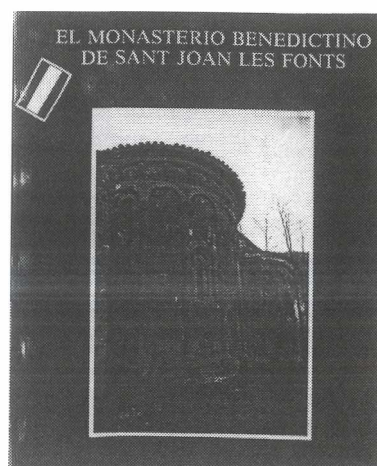
- Totes les notícies aparegudes, en els diaris, revistes i setmanaris, que parlen del nostre municipi des de l'any 1988 fins a l'actualitat.
- Cartells, targetes i programes de tots els actes organitzats al municipi des de l'any 1988 fins ara.
- Tots els llibres i publicacions que parlen del municipi, o aquests textos l'autor dels quals hi té alguna relació.
- També llibres i publicacions sobre la comarca.

SANT JOAN LES FONTS

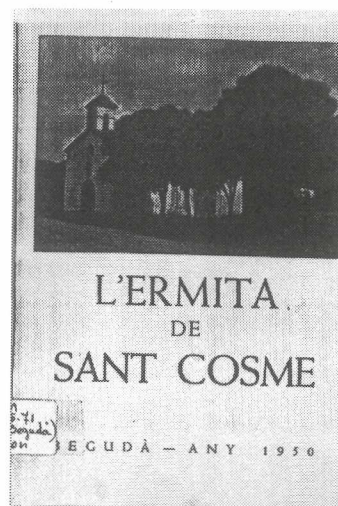
Sant Joan les Fonts

Reportatge visual sobre tot el municipi de Sant Joan les Fonts.

El monestir benedictí de Sant Joan les Fonts

Monografia sobre el monestir romànic, història del monestir, la pica baptismal, les obres d'art, la majestat. El retaule de Sant Esteve etc.

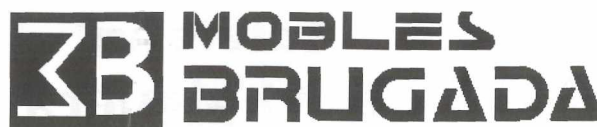
L'ermita de Sant Cosme

Història de sant Cosme, goigs de sant Cosme, sant Damià i sant Grau.

- RÀDIO
- TELEVISIÓ
- VÍDEO
- HI-FI
- REPARACIÓ MAQUINÀRIA

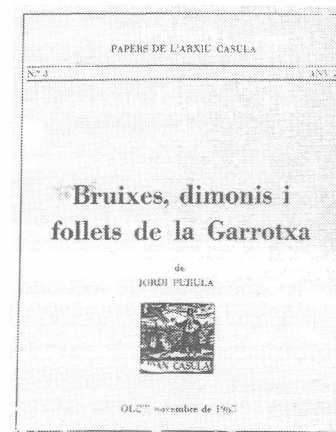
c/ Santiago Rusinyol, 15 Tel. 29 08 21
17857 SANT JOAN LES FONTS

VENDES I TALLER:
Ctra. d'Olot, 55
Tel. 29 07 28

17857 **SANT JOAN LES FONTS**

Iletres

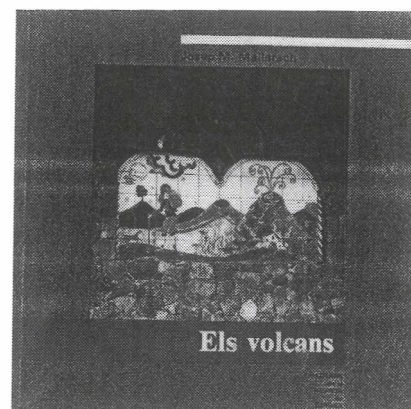
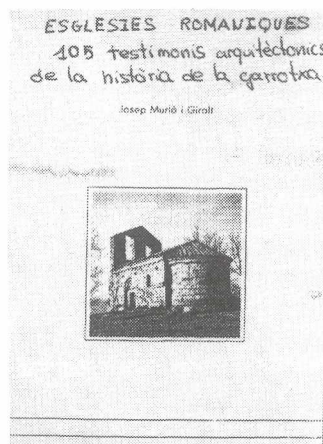

La Mare de Déu d'Esperança a la Canya

Història de la Mare de Déu de l'Esperança a la Canya, la capella de l'Esperança, la imatge, el culte i la devoció, el mantell, els goigs, l'art, etc.

Bruixes, dimonis i follets de la Garrotxa

Històries sobre bruixes, dimonis i encanteris de la Garrotxa durant els segles passats.

Esglésies romàniques

Guia de totes les esglésies romàniques identificades de la Garrotxa.

Els volcans

Guia sobre les manifestacions volcàniques de les nostres terres i les repercussions que han tingut per al paisatge i per al poblament i també els conflictes que existeixen entre la preservació d'aquest patrimoni natural i l'explotació dels seus recursos naturals.

Ma. Teresa Lario i Domènech
Responsable de la Biblioteca

FORN DE PÀ ARTESÀ
Vicenç Vidal

Sta. Magdalena, 21. - Tel. 29 08 32
c/ Com. Cisteller, 15. Tel. 29 09 08
SANT JOAN LES FONTS

POLY-MIR

REPARACIONS DE POLIESTER

Ctra. d'Olot, 34 - Tel. 29 07 66
SANT JOAN LES FONTS

L'art de menjar

La tòfona negra

“La tòfona és el Mozart dels bolets”, així l’anomenava Gioacchino Rossini. Brillat-Savarin la qualificava de “diamant negre” i Antonio Carluccio en deia “Menjar de reis, de déus i de porcs”.

Benvolguts lectors, estem davant el Rolls-Royce dels bolets. I us ho dic així de clar. Potser us semblarà un disbarat el fet de pagar aquest mes de gener passat 60.000 ptes. per un quilogram de tòfones, però si teniu l’ocasió de tastar-ne tan sols un esqueix, simbòlicament parlant, em confirmareu aquesta paradògica decisió, envoltada de mitologies i litúrgies sobre aquest aromàtic bolet.

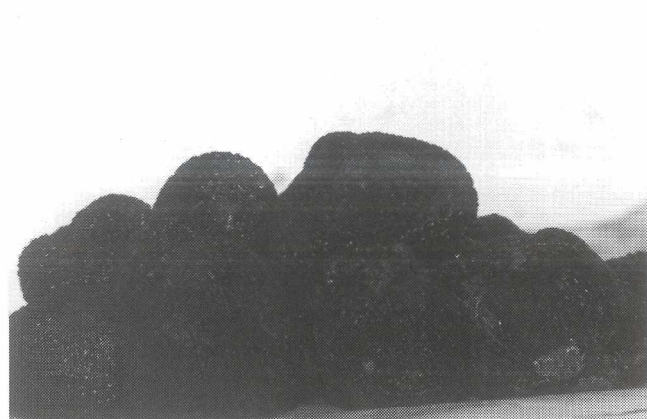
La tòfona negra és un bolet tuberiforme i subterrani, amb espores que es formen en acs. Cal ésser un veritable expert per trobar-ne i convé tenir un gos ben ensinistrat, encara que els romans ja ho feien abans amb porcs. La nostra comarca és molt coneguda per les seves tòfones, i a la ciutat de Vic encara ara se celebra el mercat de la tòfona.

El seu nom llatí és *Tuber Melanosporum*. Té la forma d’una patata que pot arribar als 7 cm d’alçada i 5 cm d’amplada. Està recoberta d’unes berrugues poligonals petites, de carn negra, compactada lleugerament per venes ramificades blanquinoses que desprenen aquest olor tan perfumat i identificatiu.

La tòfona negra és d’una qualitat immillorable. El seu hàbitat es concentra en les arrels de les alzines, roures, avellaners, plantes llenyoses i en les runes antigues entre els mesos de novembre a març. També es troba en terrenys calcaris i a una altitud entre els 300 metres i els 1.500 metres. A mesura que va augmentat l’altitud és preferible una orientació sud-est. El nivell de pluviometria varia entre els 300 mm i els 900 mm. La tòfona sol aparèixer a poca profunditat i sempre en terrenys en bon drenatge. Aquest nostre clima mediterrani, amb l’afluència dels Pirineus, ajuda a donar cos a aquest bolet.

Gastronòmicament parlant, la podem oferir de moltes maneres. Primerament, com a condiment per a estofats de carn és una de les seves aplicacions més usuals a les nostres cases. En un nivell de cuina més sofisticat la poden trobar segons a quins restaurants com a aliment principal d’un plat com per exemple un brou de colomí amb tòfona, un *royal* de tòfones amb crema lleugera de gallina, la tòfona farcida, *carpaccio*

d’escamarlans i tòfones, *parmentier* trufat de llongant, amanida de llagosta amb oli de tòfones, etc.

La recepta

El colomí rostit amb les seves cuixetes encostrades i farcides de tòfona negra

Ingredients per a 4 persones: 4 colomins, 100 grams de pasta de full, 2 tòfones, sal, pebre negre, 1 ceba, 1 pastanaga, 1 porro, mantega.

Rostim els colomins i els traiem del forn a mitja cocció. Desossem i fem un brou amb els ossos, una part de la tòfona i les verdures.

Tallem a làmines ben fines la tòfona i l’escampem pel cim de les cuixetes i les emboliquem amb el full. Seguidament les posem a coure dintre el forn fins que estigui cruixent. Colem la salsa.

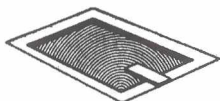
Muntem el plat. Escalopem els pits i els disposem als plats, hi posem les dues cuixetes i la salsa, amb un cordó de brou de colomí i tòfona lligat amb mantega.

Un vi adient per aquest plat pot ésser un vi ben català, com el Tempranillo de la casa Raïmat de la zona de Costers del Segre. En aquest vi predominen els aromes de fruits negres intensos junt amb potents aromes de sotabosc, que recullen i potencien el sabor de la tòfona en aquest plat.

I BON PROFIT.

Pep Nogué

BAR-PISCINA

CORRALES - CROS

Av. Paperera Torras, 2
SANT JOAN LES FONTS

**embotits
eugeni**

CARNISSERIA - EMBOTITS CASOLANS

Sant Antoni, 9. Tel. 29 02 05
17857 SANT JOAN LES FONTS

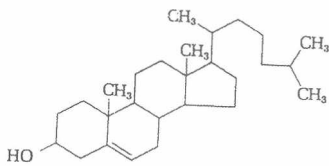
És tan dolent com pensem el colesterol?

“El colesterol és la molècula petita de la biologia que més condecoracions ha rebut [...]. L'autèntica propietat que el fa útil, la seva insolubilitat en aigua, és la que també el fa letal”.

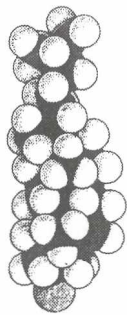
Michael Brown & Joseph Goldstein

S'ha etiquetat aquesta molècula com a perjudicial per a la nostra salut. Si bé és cert que pot tenir els seus efectes nocius, també ho és el fet de ser imprescindible per al nostre funcionament normal.

La molècula del colesterol té funcions molt ben definides en els teixits animals. Però, com entra a formar part del nostre metabolisme?

Fórmula molecular del colesterol.

Model tridimensional de colesterol.

Doncs, primordialment a través de dues vies: el colesterol es pot fabricar al nostre cos a partir d'una mol·lècula que rep el nom d'acetil-CoA, i també pot ser ingerida a través d'una dieta rica en grasses animals saturades (carn, ous, llet, formatge...). Entre aquestes dues vies d'entrada del colesterol al nostre organisme, ha d'haver-hi uns sistemes de regulació que en mantinguin la concentració adequada. Serà un desequilibri en aquest sistema de regulació el que pot provocar processos patològics.

Però, perquè és tan important el colesterol? Aquesta mol·lècula té la capacitat de transformar-se i dur a terme funcions diverses: en primer lloc és el component principal de les lipoproteïnes del plasma. També és la responsable de la fluïdesa de les membranes

cel·lulars externes en teixits animals, i finalment, és el precursor d'esteroids biològics com per exemple: les sals biliars (components essencials en la digestió i absorció dels lípids), i les hormones esteroidals com els andrògens (responsables del creixement, maduració i conservació del sistema reproductor masculí) i els estrògens (reguladors de les activitats del sistema reproductor femení). També, a partir del colesterol es poden fabricar al laboratori els anomenats esteroids anabòlics (utilitzats per aixecadors de peses, futbolistes i lluitadors, per augmentar la massa muscular i la força) dels quals en molts esports no és provada llur eficàcia.

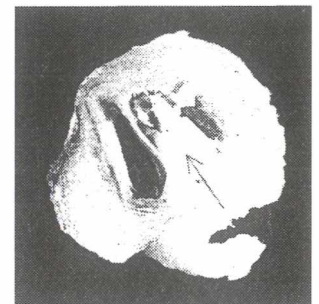
Però, perquè és tan temut el colesterol? L'acumulació d'aquesta mol·lècula en teixits i òrgans concrets és el que dóna lloc a processos patològics que de vegades poden esdevenir letals.

La hipercolesterolemia familiar (FH) es dóna en una concentració elevada de colesterol i LDL (lipoproteïna de baixa densitat). Aquesta és una anomalia genètica provocada per una mutació. En aquest cas, el colesterol es deposita en diversos teixits a causa de la seva elevada concentració en plasma. A la pell i tendons, apareixen un nòduls prominents de colesterol que s'anomenen xantomes. Però més perjudicial és l'acumulació de colesterol en artèries i vasos en general.

En aquest cas es formen unes plaques que dificulten el pas. Això ocasiona una arterioesclerosi, que provoca atacs cardíacs, apoplegies i malalties vasculars perifèriques.

De tota manera, hi ha un factor genètic. Això vol dir que és inevitable que hi hagi persones amb més predisposició que d'altres a patir aquestes conseqüències. I encara més si ho afavoreixen amb el tabac i la hipertensió.

Hi ha qui afirma que la millor prescripció en aquests casos és haver nascut amb el gens adequats. Però aquesta és una qüestió sobre la qual l'home, de moment, no pot decidir.

5 mm

Placa ateroscleròtica (assenyalada amb una fletxa) bloqueja la major part de la llum d'aquest vas sanguini. La placa és rica en colesterol.

Josep Ma. Pérez i Martra

ELECTRODOMÈSTICS, TVC, VÍDEO, HI-FI

MONTOLIU SO I VISIÓ

(Successors H. Espiguler)
Distribuïdor oficial i servei tècnic propi

SONY Aiguanegra, 15 - Tel. 29 01 29
SANT JOAN LES FONTS

RESTAURANT
CAN MANEL

c/ Paperers, núm. 6. Tel. 29 04 72
Sant Joan les Fonts

salut

Dues malalties dels 90: Bulímia i anorèxia

Actualment, s'estan estenent entre la població, generalment femenina i d'edat adolescent, dues malalties de característiques psicològiques i efectes que deixen importants petjades en la salut. Encara que els afectats poden variar en edat i sexe.

Potser la causa de la seva aparició, o extensió, ha estat la publicitat, la moda, la societat del consum, però el fet important és que la persona que pateix aquestes malalties, se sent tan insatisfeta amb el seu propi cos, fins al punt que es desvalora considerablement com a persona.

La solució a la insatisfacció solen ser dietes estrictes, i qualsevol error es defineix com una nul·litat de la persona. En el cas de l'anorèxia es pot arribar a provocar el rebuig total del menjar, ja sigui amb dejuni o amb la provocació del vòmit després d'una ingestió mínima d'aliment. L'aliment és primer de tot un enemic, i evitar-lo significa una "glòria".

Les persones amb trastorns bulímics experimenten una mateixa insatisfacció pel seu cos, però les dietes estrictes no arriben a ser mai totals; perquè s'alternen amb períodes en què la persona "es deixa anar" i engoleix tot el que troba, "com més prohibit millor", sempre d'amagat, provocant un sentiment d'enorme culpabilitat que l'únic que aconsegueix es agreujar la situació de descontrol.

La solució a l'atac bulímic (entemem com a tal el moment en què s'abandona la dieta i es produeix una ingestió de calories desmesurada) sol ésser el vòmit, el dejuni total o la ingestió incontrolada de laxants i diurètics; tot això el que fa és alterar més el metabolisme, agreujar el nerviosisme, la insatisfacció, el descontrol i la malaltia s'agreuja per solucions errònies al problema.

M'atreveixo a afirmar que s'ha donat molta més importància a l'anorèxia que la bulímia com a malaltia; i això suposa una equivocació: perquè són moltes les bulímiques que acaben amb l'anorèxia, i moltes vegades l'una és conseqüència de l'altra. La perillositat d'ambdós símptomes és molt important. Són hàbits alimentaris que provoquen greus trastorns psicològics.

L'anorèxia resulta més fàcil de detectar perquè es produeix una pèrdua de pes considerable en un perí-

ode de temps relativament curt, que provoca una falta de les necessitats bàsiques en l'organisme a causa d'una pèrdua de 10, 20, 30 kg, inferiors al seu pes ideal i necessari tot i que la persona continua veient-se amb sobrepes. En situacions límits, aquesta malaltia pot ocasionar la mort.

El segon cas, la bulímia no és detectable a primer cop d'ull perquè a l'alternar-se períodes de dejuni i períodes de golafreria, la persona no perd pes de forma considerable; però la insatisfacció de la persona pot ser pitjor que en el cas anterior, perquè la persona no aconsegueix mai el seu objectiu: controlar el menjar; això li provoca una baixa autoestima i un rebuig cap a si mateix, que en molts casos l'aparta de la societat (reunions, família, amics...). La persona pot arribar a un estat de depressió i nerviosisme que en les seves últimes conseqüències pot arribar al suïcidi, realment no desitjat, però considerat últim recurs de la persona per acabar amb el "cercle viciós" que li provoca un gran sofriment, que s'estén en tots els camps de la seva vida.

Ambdues són malalties que cal prendre's molt seriosament. Generalment la persona afectada és incapaç d'adonar-se del que està passant, per culpa d'una obsessió irraonable pel pes. Aquestes malalties poden afectar diferents tipus de persones, que solen tenir un nivell cultural mitjanament alt, i el seu comportament resulta increïble per a les persones que l'envolten. Però com moltes malalties psicològiques, la persona afectada, necessita quelcom més que consells per poder desfer-se del cercle; un expert pot ajudar-lo a trobar el camí adequat, a trobar les solucions adequades.

Són malalties importants i complicades, però són curables i irrepitibles, si es tracten adequadament. Una vegada la persona ha arribat al fons del problema, no té perquè definir-se com a persona depressiva, perquè la malaltia no és una depressió, sinó que pot arribar a causar-la.

Cal entendre que les persones afectades són pacients d'una malaltia curable, que necessita com qualsevol altra l'ajuda d'un expert i la voluntat de curar-se de la persona que, amb esforç i constància, recordarà la malaltia com un malson irrepitible. No es tracta de persones malaltes, sinó de persones amb una malaltia, i com a tal s'han de tractar.

Nuri Gussinyer Galceran

Electricitat VERSAL

VERDAGUER - SALA
us desitja unes bones festes

Avda. de La Cerdanya, s/n.
Tel. Taller (972) 29 05 22
17858 LA CANYA

VENDA DE PA ARTESA

J. DORCA

Carretera d'Olot
núm. 39
St. Joan les Fonts
telf. 29 11 98

OBRIM DIUMENGES AL MATÍ DES DE LES 7 FINS A LES 14
Horari: feiners de 2/4 de 8 fins a 2/4 de 2 i de 5 a 8
Festius: de 7 a 2. Dilluns no obrim

Dilluns

- 19.00: Freqüència jove.
- 21.00: Poesia.
- 21.30: Voltímetres
- 24.00: Connexió RAC 105.

Dimarts

- 18.00: Freqüència jove.
- 19.00: Flash game
- 21.00: Connexió RAC 105.

Dimecres

- 18.00: Freqüència Jove.
- 20.00: Sí, diguim?
- 21.00: Disbauxa musical.
- 22.00: Present i passat.
- 23.00: L'hora dels romàntics.
- 24.00: Connexió RAC 105.

Dijous

- 19.00: Freqüència jove.
- 21.00: Bona música.
- 22.00: Ja som dos.
- 23.00: Connexió RAC 105.

Divendres

- 15.00: La música, tu i jo.
- 16.00: L'hora molotov.
- 17.00: Calaix de música.
- 18.00: Divendres tarda.
- 19.00: La marxa.
- 20.00: Music mania.
- 21.00: Els pescadors.

programació de ràdio sant Joan

- 22.00: Txacurra moscartatu.
- 23.00: Anem a fer bardisses.
- 24.00: Connexió RAC 105.

Dissabte

- 10.00: Temps era temps.
- 11.00: Big bang.
- 12.00: Visca la música.
- 13.00: Crònica setmanal.
- 13.30: L'ajuntament informa. Suc d'actualitat.
- 14.00: Castellfolli connection.
- 15.00: Ona d'actualitat.
- 16.00: Motor esport.
- 17.00: Et sona?
- 18.00: Freqüència jove.
- 19.00: Una altra història.
- 20.00: La nit dels gats morts.
- 21.00: Un dissabte més.
- 22.00: Connexió RAC 105.

Diumenge

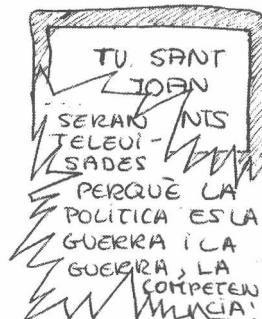
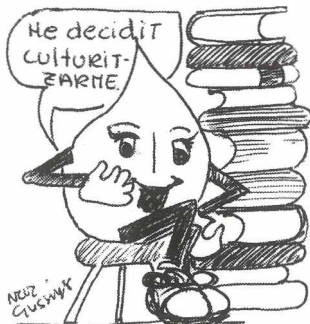
- 9.00: Església viva.
- 9.30: L'hora dels avis.
- 10.00: Música catalana.
- 11.00: Obre els ulls amb música.
- 13.00: Crònica setmanal.
- 13.30: Cafè, copa i música.
- 15.00: Ràdio fantic.
- 17.00: Freqüència jove.
- 18.00: Connexió RAC 105.

calaix de sastre

Amb aquesta secció volem fer un plafó on tothom qui vulgui pot "plantar" aquells petits anuncis: per comprar i vendre coses, per posar-se en contacte amb altres persones per realitzar activitats conjuntes, etc. Tindran una extensió màxima de mig foli a màquina, encara que ens reservem el dret de retallar-ho (sense que afecti el contingut) en cas de manca d'espai. Els podeu enviar, o deixar, a la Ctra. d'Olot, núm. 53 (El Soroll de les Fonts, "Calaix de sastre"). Aquests anuncis són gratuïts. La redacció es reserva el dret de publicar-ho si no compleix els propòsits d'aquesta secció.

- ➔ Es ven pis seminou a Sant Joan les Fonts. Uns 90 m², 4 habitacions, menjador-sala d'estar amb llar de foc, bany, cuina, una plaça de pàrquing i traster gran. c/ Enric Granados. ☎ 29 04 75. Truqueu de 13.30 a 14.30 h i de 21 a 23 h.
- ➔ Es ven ordinador compatible seminou. Tel. 29 07 39.
- ➔ Es fan classes d'anglès a tots nivells. ☎ 29 00 73 (Nuri).
- ➔ Venc bicicleta per a mainada, en molt bon estat. ☎ 29 04 82, de 8 a 9 del vespre.
- ➔ M'interessa comprar bicicleta per a dona, de segona mà però en bon estat. Truqueu al ☎ 29 00 73
- ➔ Es ven cotxe Volkswagen Golf GTI-16V, GI-AB, 6 anys. En molt bon estat. Preu 1.000.000 de pessetes, negociables. Demanar per Florenci. ☎ 29 12 53.
- ➔ M'interessa canviar màquina per eixugar roba (assecadora) nova, per robot de neteja, en molt bon estat. ☎ 26 96 63.
- ➔ Es ven sofà raconera 5 places, de disseny, nou. Preu 60.000 pessetes. ☎ 29 00 40.
- ➔ Es ven emissora (Walki), 3 canals entrada, antena i piles. Llargada 3 km2 sense antena fixa. Preu 10.000 ptes. Carles. ☎ 29 12 53.
- ➔ Es fan classes de dibuix tècnic i artístic, aquarel·les, plàstica i disseny. ☎ 26 05 24.

El turisme rural
és ideal per a qualsevol
grup d'amics, famílies,
associacions, etc...

**"UNA NOVA FÒRMULA D'ESBARJO"
PER GAUDIR D'UN CAP DE SETMANA**

**RÀDIO SANT JOAN
107 FM**

Emissora Municipal de Sant Joan les Fonts

**anuncieu-vos
a**

El Solòl De Les Fonts

Ctra. d'Olot núm. 53

Departament de Publicitat: Tel. 29 00 46

Redacció: Tel. 27 02 12